

dog været respekteret. Man har ønsket at bringe gode Ting frem for Publikums Øjne. Og har ikke Evnen hos Skuespillerne svaret til Værkerne, er det dog sikkert, at ved disse Bestræbelser er der blevet budt det store Publikum i denne Del af Byen saa god Kunst, at Forsøget burde opmuntre til at gaa videre ad Teaterfrihedens Vej. Skønt det er Dilettanter, der spille, har der været fuldt Hus hver eneste Søndag, naar Stykkerne opføres. Men det er jo ikke Meningen, at man kun skal give en lille Brøkdæl af Befolkning en Adgang til hver Søndag at se en Smule Kunst, man burde gøre Adgangen saa vid og nem, at der ogsaa om Hverdagene kunde være let tilgængelig Lejlighed for Publikum til at se god Kunst. Det er ikke Tilfældet ved et saadant Teater som dette, der har et stort og smukt Repertoire. Der kan man kun komme om Søndagen. Vi burde have et Folketeater, der kunde byde, hvad der allerede er antydet i Teatret paa Eng-havevej, en folkelig Kunst med Forestillinger paa et senere Tidspunkt af Aftenen, idet mange Arbejdere og Kontorfolk ere udelukkede fra at komme Kl. 7 eller 7 $\frac{1}{2}$, men først kunne komme Kl. 8 eller 8 $\frac{1}{2}$. Man burde maaske ogsaa tillade Servering, noget, som der ganske vist hos mange næres Betæneligheder ved, medens derimod andre mene, at det lader sig udmærket godt gøre. Jeg har det Indtryk, at det næppe vil virke skræmmende, det vil ikke forhindre, at man opfører gode Skuespil og kan gøre det i nogenlunde Ro.

Men det er jo kun et fromt Ønske at tænke sig Folketeatre i de brede Arbejderkvarterer, et hist og et andet her, efterhaanden som Byens Udvikling kunde yde Mulighed for deres Eksistens. Det er kun fromme Ønsker, saa længe man lever under en Ordning af Privilegier og et Monopol, der fuldkommen forhindrer dette. „Monopolet maa bort, det er en Skændsel for os, et Slag i Ansigtet paa al sund Menneskeforstand, og det er til stor Skade for Publikum“. Dette er et Citat af et Højreblad, det kunde meget godt være sagt af mig, jeg havde ikke behøvet at hente det fra et Blad, der staar mit eget fjernt i politisk Henseende. Men det er betegnende for den nuværende Ordning, at selv

Højreblade, som ere forsigtige med at tilstræbe grundige Forandringer, udtale sig saa skarpt, som jeg her citerede, og der har lydt Udtalelser fra mange Retninger, der falde ganske sammen med, hvad jeg har paapeget her. Om man vilde nævne Navne, antager jeg, at de alene give god Begrundelse for dette Standpunkt, thi det er Mænd, som have et mangeaarigt Kendskab til Scenens Tarv. Jeg skal saaledes nævne Professor Bloch og de kongelige Skuespillere Zangenberg, Reumert og Mantzius, de forhenværende og nuværende Teaterdirektører Vilhelm Østergaard og August Rasmussen samt Teaterkritikere saa vel i Højreblade, f. Eks. „Nationaltidende“ og „Vort Land“ som naturligvis i Oppositionspressen. Fra alle Sider har der været kraftige Røster fremme for Teaterfrihed. Men selvfølgelig er der ogsaa kommet Indvendinger frem derimod. Det er saaledes blevet udtalt, at Frihed paa Teatervæsenets Omraade vilde berøve det kongelige Teater dets lovlige Ejendom. Det forekommer mig at være en løjerlig Opfattelse at stille Teatret som en Stat i Staten, saa at der altsaa skulde bestaa en Mod-sætning mellem Teatret og Nationen. Vi ville, at det skulde være et Nationalteater i god Forstand, men her opstiller man det som en Institution, der skiller sig fra Nationens Interesser. Jeg forstaar saa, opriglig talt, ikke, hvorfor Staten støtter et Teater og finder sig i at bære dets Underskud. Det kan jo umuligt være i Statens Interesse, at Teatret henslyter de klassiske Værker, som burde komme den brede Befolkning til gode. Jeg forstaar ikke, at man vil tale om en lovlig erhvervet Ejendom, naar man samtidig ved, at det samme Teaters Ledelse har nægtet en fremmed Skuespiller at give „Tartuffe“, at man har ladet Digteren Johannes Ewald leve i Nød, medens man nu krampagtig klamrer sig til den Paastand, at det, han har skrevet, er Teatrets lovlige Ejendom, skønt det ikke opføres der. Det minder om Ludvig den 14des Ytring: Staten er mig. Men denne Opfattelse af Staten burde dog vistnok opgives, og det tror jeg ogsaa, overvejende er Meningen i dette Ting. Endvidere fremhæves der til Forsvar for det bestaaende finansielle